

Femølejren bor i mit hjerte

Da Pernille Ipsen interviewer mig i 2016 til sin bog "Et åbent øjeblik", kunne jeg ikke huske, om jeg havde været på den første Femølejr i 71. Efter flere snakke med hende og mit gamle kvindekollektiv, som hun blev født ind i, og bogen handler om, begyndte forskellige minder at dukke op, og jo jeg var der.

Jeg havde ikke turdet eller tænkt på at tage derned, hvis det ikke var fordi jeg i foråret havde deltaget i et seminar i Asserbo arrangeret af nogle kvinder fra F48, (senere Landsforeningen for bøsser og lesbiske). To rødstrømper var inviteret til at tale om deres bevægelse, og det gjorde så stort indtryk på mig, at jeg vovede mig til et introduktionsmøde der.

Jeg tog til Femø med Benny, tiårig søn af en tidligere kæreste. Vi blev indregistreret og fandt to sovepladser i et af de store militærtelte. Vi lagde vores bagage og soveposer og trådte nysgerrige ud på en stor plads. Synet af de nøgne kvinder og børn rystede os ikke, for vi var stamgæster på "den grønne", badeanstalten i Charlottenlund. Dog var vi ikke selv parate til at smide underbukserne her, heller ikke resten af ugen. Vi orienterede os, læste sedlerne i køkkenteltet, ved toiletterne og ved vores eget telt. Vi blev vist rundt og indledte opholdet med en tur i vandet. Solen skinnede, og vi var på ferie.

Benny kom hurtigt i kontakt med nogle jævnaldrende børn og virkede til at trives. Jeg var mere tilbageholdende end vanligt, både i teltgruppen og i det hele taget. Jeg var på alle måder på fremmed grund. Jeg kom fra den københavnske homo-subkultur, og var usikker på, hvordan jeg ville blive modtaget. Jeg havde 6 års erfaring med heteroseksuelles forestillinger og fordomme om lesbiske.

Noget af det, der blev talt om i grupperne, kendte jeg til og kunne tale med om, kampen for ligeløn fx. Men kvindernes meget personlige beretninger om deres problemer med mænd og måden at tale om det på, var nyt for mig, åbenheden, opmærksomheden. Og jeg havde jo ikke levet sammen med mænd som voksen. Det gav også anledning til noget selvrefleksion omkring rollefordelingen i mine egne forhold. Det faldt ikke ud til min fordel, så det holdt jeg for mig selv.

Jeg blev glad for lejren, selvom jeg var meget bevidst om at være udenfor de stærke og kærlige relationer, der opstod mellem de andre kvinder. Men jeg kunne godt nyde stemningen, sangene, nætter på stranden under en fantastisk august stjernehimmel, stemmerne og latteren der lød rundt omkring. Festerne om aftenen i fællesteltet efter fællesmødet var som en energiudladning for krop og sjæl. Der blev danset igennem på Blå Nykøbing. Sanne Ipsens suveræne båndsløjfe på hendes gamle Grundig spolebåndoptager kan jeg stadig huske elementer af her 49 år efter.

Jeg flirtede ikke det år. Det var ikke det, jeg var kommet for, og jeg var sindssyg bange for at blive opfattet som chauvinist, et nyt begreb jeg havde lært. Jeg var 23 år og for første gang i 6 år uden parforhold, parat til noget helt nyt. Og det skal jeg love for også kom til at ske. Jeg havde lyttet til kloge kvinder, der talte helt anderledes end de opblæste mænd på venstrefløjten, som jeg var stødt på i min søgen efter et politisk ståsted. Jeg kom fra arbejderklassen og havde arbejdet 4 år på store fabrikker med mange kvinder og var skeptisk overfor intellektuel tågesnak og magt-hierarkier. Jeg havde vidst, siden jeg var barn, at kvinder blev behandlet uretfærdigt, og nu blev det italesat på en måde, der vakte genklang i mig og gav mig håb og tillid og mod til at slutte mig til de her rødstrømper. Sex skulle ikke blandes ind i det.

Året efter vendte Benny og jeg tilbage som veteraner. Vi kendte opgaverne og tog toiletspandstømningen i æbleplantagen i stiv arm. Vi skrålede med på sangene og vidste, hvor vigtigt det var kravle ud af teltene meget tidligt om morgenen og slumre videre i frisk luft. Vi vidste, at det var vigtigt at holde sig til ved spisetid, så der var mad nok, og have styr på ugemenu-sedlen for at planlægge eventuelt besøg på kroen som alternativ. For Benny var det sidste år, han kunne komme med pga. aldersgrænsen for drenge.

Denne gang kom jeg som rødstrømpe, der var aktiv i kvindehuset, var i basisgruppe og med i en lesbisk feministisk bladgruppe (Kvinder/Kvinder). Jeg havde med hud og hår engageret mig i et kvindefællesskab, som Femølejren var en umådelig vigtig del af, for det var her vi mødte kvinder fra hele landet og udlandet og havde god tid til at udveksle erfaringer og nye ideer. Derfor vendte jeg tilbage hvert år til og med 1976, hvor tilstrømningen eksploderede i en lesbisk uge med 250 kvinder fra hele Skandinavien. Den uge tog Lesbisk Bevægelse ansvaret for, ligesom vi også fik lov til at forlænge lejrrperioden med to internationale uger. Lejren var blevet verdensberømt, og derfor strømmede udenlandske kvinder til, ofte uanmeldt.

I lesbisk bevægelse var vi klar over, at vi ikke kunne nøjes med den ene uge, vi fik bevilget af femøgruppen i 77. Vi måtte etablere vores egen lejr (Sejerø: 78+79) og forlod som bevægelse Femø.

For nogle år siden besøgte jeg sammen med nogle jævnaldrende venner og kampfæller Femølejren, der var flyttet til et andet sted på øen, og det var et fantastisk gensyn. Skøn mad, dejlige telte og varmt bad og fed musik. Og sørme om der ikke dukkede gamle kendinge op fra Tyskland og Frankrig. En forrygende uge, hvor der blev udvekslet erfaringer og diskuteret kvindepolitik på tværs af forskellige generationer.

Kvindelejren vil altid have en særlig plads i mit hjerte, og I er en lang række af arrangører og deltagere, der skal have en kæmpe tak for at have holdt den i live i alle disse år og udviklet den på smukkeste vis til glæde for gamle og nye generationer.

Kærlig hilsen Lotte